

SOUTOLONGO (Lalín)

Santa María de Soutolongo

CADERNO N°1 (Filgueira, 259-10)

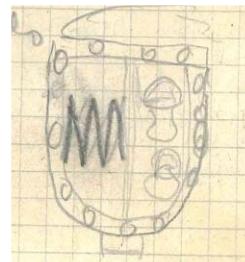
Soutolongo, Santa María.

Na portada, barroca: Año 1798.

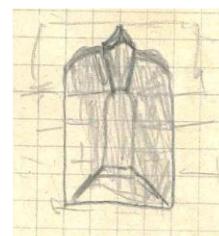
Hízose esta obra siendo prior D. Felipe Julián L M RIO-PAZ.

Fachada barroca. 3 corpos de torre moderno. Ousia oxival de contrafortes nas esquinas.

Na ousia, escudo (*bosquexo do escudo*).

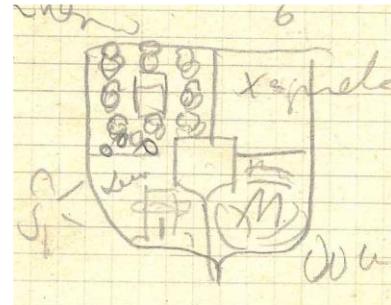
Arco conopial. Ousia (*bosquexo do arco conopial*).

Na iglesia:

Sep. 1º do S. nave.

Sep. a do S. interno (*bosquexo de escudo*).

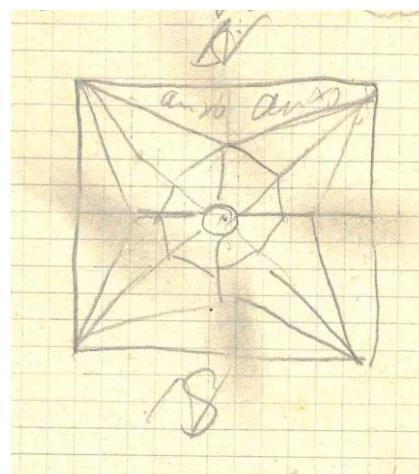
1ª do N.

Muller de cofia e mans xuntas.

2ª do N.

Home con espada.

Capela mayor con nervadura (*bosquexo da nervadura*).

Altar barroco.

O crego di que a eirexa foi da encomenda dos templarios e que el é o primeiro párroco.

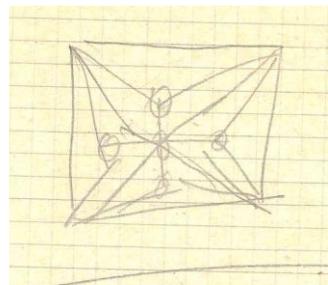
Escultura de San Benito nun altar lat[eral].

Dous alt[are]s laterales barrocos.

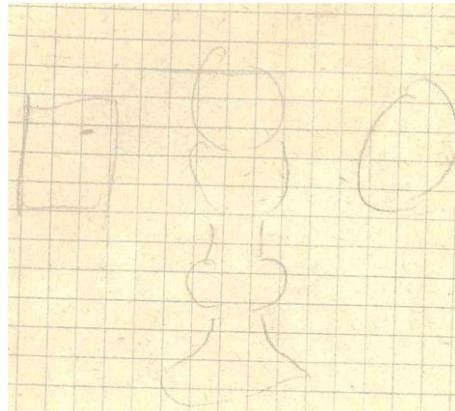
Pía con follas (*bosquexo de pía*).

Sacristía (*bosquexo de crucería*).

Sepulcro dos curas (*bosquexo de figura de cáliz*).

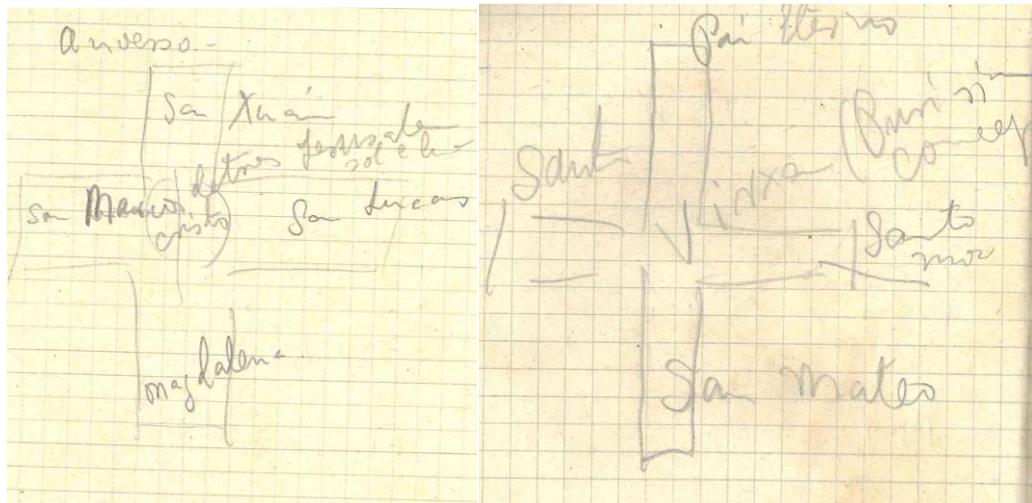
Cruz parroquial

Anverso. San Xoán. San Marcos. Cristo detrás. Jerusalén. Sol e lúa. San Lucas. Magdalena.

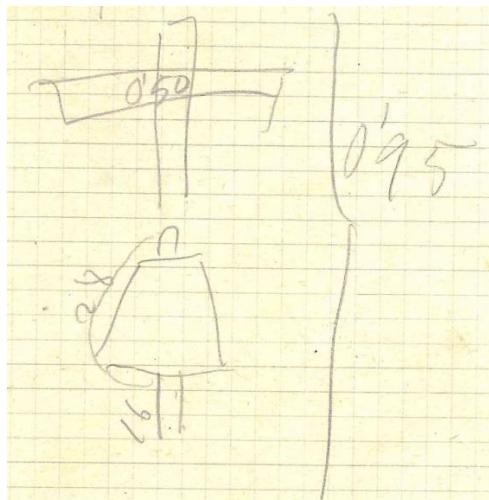
Pai Eterno. Santa. Virxe (Purísima Concepción). Sant[iag]o M[ai]or. San Mateo.

Abaixo apostolado.

(Bosquejos da cruz coa distribución das imaxes).

Cruz parroquial. XVI – XVII (bosquexo coas medidas da cruz).

NOTAS SOLTAS (FVar., 261-5/2)

Soutolongo, priorato de Orden de S. Juan.

Libro de Cuentas de la Cofradía de Mª S^a de la Assumption 1673.

Libro de Casados y Muertos dende 1727.

Bautizados 1727-1754

1642

4166 rs. 16 mr. en acabar de fabricar la espadaña (conta de Soutolongo).

Dic. 1798, fol. 105 rº).

6690 rs. 28 mrs. "que se llevan gastados hasta el día de la fecha exclusive en la obra de la espadaña y costado de la iglesia (abril-mayo 1798, fol. 103 vº).

1799 fixéronse os derradeiros pagos.

Pintura de 1749 de retablos, pulpitos, imaxes.

Santa María de Soutolongo

Renac. y Barroco. XVI menos fachada, barroca.

Inscrip. Fachada.

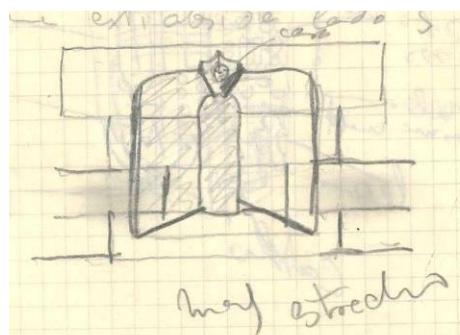
AÑO HIZOSE ESTA OBRA SIENDO PRIOR D. FELIPE JULIAN L^Z MRO PAZ 1798

Fachada de placas. Torre reconstruida hace unos 10 años.

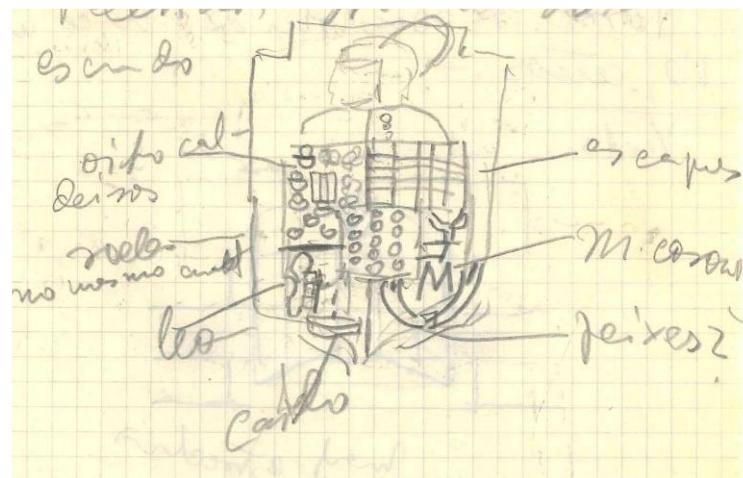
Ventana ext. ábside lado S. (*bosquexo da ventá*).

Más estrecho.

Sacristía pinturas murales.

Dos sepulcros a cada lado a los pies del crucero. Los dos del S. con bultos sepulcraes. Un está xa fotografiado. Dentro, baixo o arco oxivo, unha estatuiña miúda en cada un; San Pedro e Santiago Peleriño. No 2º do N. escudo (*bosquexo do escudo*).

Oito caldeiros, roeles no mesmo cuart., león, castelo, escaques, M coroada, peixes?

Cruz de Soutolongo

Macolla: tipo Arfe.

Cruz: XVII final.

Detalles, cara celma.

Reforma do XVIII.

Macolla: apostolado nas ornacinas.

Corpo superior: S. Andrés, S. Johan, S. Pablo, Santiago (non compostelán!),
S. Pedro, S. Bartolameu.

Corpo inferior: Deb. S. Andrés.- Cruz ep. ‡ [cruz de doble brazo] e libro.

Deb. S. Johan.- Libro e basto.

Deb. S. Pablo.- Lanza e libro.

Deb. Santiago. Báculo e libro sin volta.

Deb. S. Pedro.- Báculo e libro.

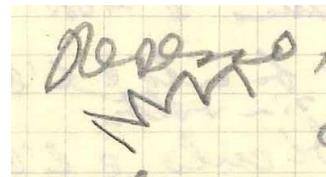
Religiosidad, pobre. Soutolongo [esencialmente] comunismo.

Cruz.- Anverso.

Cristo, detrás como Pontevedra; sol, lúa y Jerusalén.

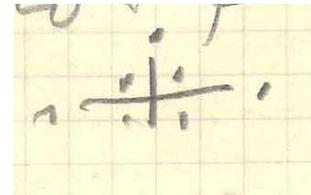
En medallóns os evanxelistas en medallóns. Arriba: S. Xohan, dereita do Cristo o do león, esquerda o do toro, abaxo a Magdalena ten un xerro ou ánfora na man, no fondo paisaxe urbán e no ceo a Ω e a A (o San Matheo no reverso).

Reverso. Virxe con [coroa] como en Guadalupe
(debuxo de coroa).

Sobre grupo tres festas anxos. No alto Padre Eterno dereita da Virxe. Unha muller sobre horto de cupresus e fondo de cidade. (Sta. Ana ou Mª Cleofé) esquerda outro, sin toca. Con fondo semellante i-hermida. Abaixo o S. Matheo que sería trocado nunha reforma. Plata dourada.

Medallóns e os xerróns decorativos, que rodean a inserción e remate os lados (*bosquexo de localización de medallóns*).

Na macolla figuras santos, nenos en coiros, remates e remates decor[ados].

1º corpo.

2º corpo.

Dos sartegos blanqueados, se non lee a inscripción.

Altares lateraes barrocos. Ep. o Rosario. Ev. o Carme.

Crucería con pinturas moi rudientarias na cap. mayor, (altar barroco de Sta. María) e arista nas lateraes, madeira no resto. Tablillas como no M[useo], pontós de [punta] trabe de [madeira] (*bosquexo de cuberta de madeira*).

Pía bautismal decorada con grandes palmetas.

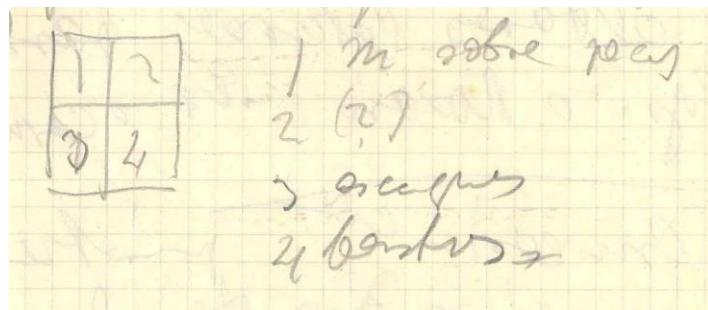
No presbiterio sepulturas blasoadas (*bosquexo de cuartelado*).

1 M. sobre peces.

2 (?)

3 Escaques.

4 Bastos.

Muros de la nave, en parte, cap. mayor y sacristía, del XVI, bolas al ext. en cuerpo igl^a.

Resto barroco.

Coro sobre canzorros barrocos.

Al altar lat. Evanxeo, reg. por un Taboada y Soutomaor, 1733. Seg.

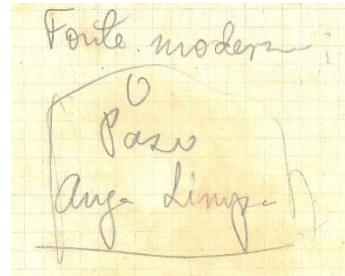
Inscripción.

Pazo de Soutolongo

CADERNO N° 4 (FVar., 261-1)

Carrecedo (Soutolongo)

Fonte moderna (*bosquexo de frontal da fonte*).

Pazo de Soutolongo con solaina exterior sobre arcadas. (Fotografía en Filgueira, 262-3)

O paixaxe de Soutolongo.

Soutolongo fai un vivo contraste cas terra que vimos andando. No outo, cas suas casiñas caleadas, con sua escola rodeada de roseiras, é un pobo itinerario con tabernas onde os grandes pazos, arredados da carreteira, sinalan o paso dos vellos camiños. As casas están enlucidas. A taberna ten trazas de parador. Un pouco antes da carreteira, vindo de Doade, topamos un amprio (inccompleto).

Soutolongo / Lodeiro / Barcia / Vilatuxe / Os Carballiños.

Capela de San Caetano, sin importancia.

Cheiro á prea (animal morto).

NOTAS SOLTAS (FVar., 261-5/3)

Pazo de Soutolongo.

Carrete 2, nº3 (de Espinosa).

Pazo de Soutolongo (dos Núñez Taboada)

Mantas de repaso¹ (lisas). [Mantas] de levante.

El capital en mantas y colchas (hasta 10 ou 12) de una casa aldeana. Tres lenzos cósense formando unha colcha.

---

¹ Telar tradicional

Copia de outras mantas ou do abecedario.

Todo o máis faise unha cuarta diaria nos días longos. O levante o fan de algodón.

Pero agora. Tear. Todo o máis é liño da casa.

Todo en casa da escribana de Soutolongo Benita Otero. (Ricardo Vázquez, de fora de aquí).

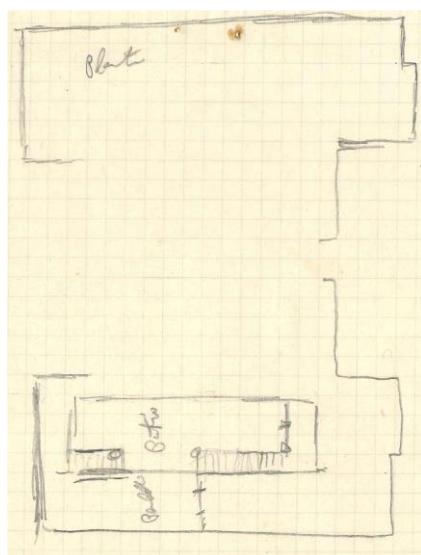
Pazo de Des

NOTAS SOLTAS (FVar., 261-5/3)

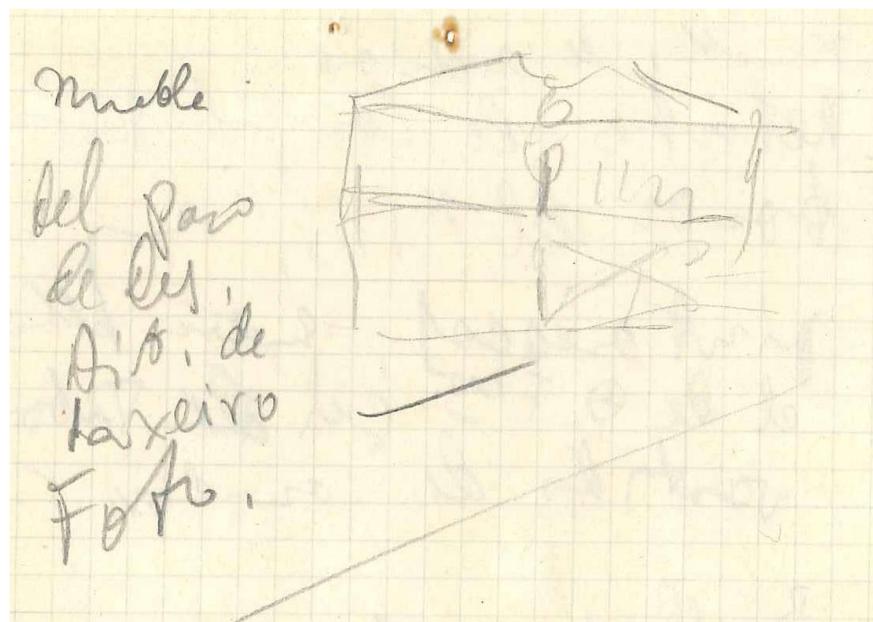
Martes.

Pazo de Des. Casa dos Condes de Taboada. Propiedade de D. José Arias de la Maza.

(Bosquexo da planta).

Mueble del Pazo de Des. Dib. de Laxeiro. Foto.

Muebles de archivo.

Retratos de los Gil Taboada del XVIII, muy pintorescos. Entre ellos el de D. Fco. Gil de Taboada vestido de cazador.

Biblioteca francesa.

Ret. neoclásico de madera sin pintar. Dos esculturas de evangelistas tipo S. Martín Pinario.

Solana exterior de balconada de hierro.

Gran cocina.

Carrete 1, fotos. Carrete 2 finales. Fotos 1, 2